

СЕНСОРНО-ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕДУР

Трунов О.М., Волкова С.О., Сміт В.Х.*, Горбенко Ю.В.**
МДГУ ім. Петра Могили, Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10
*Вашингтонський університет, Сант Луїс, США
**Миколаївська обласна лікарня, Україна

Результати попередніх досліджень. Технології інтенсивної терапії для постінсультних та постінфарктних реабілітаційних процедур вимагають детального вивчення особистісних властивостей серцево-судинної системи та визначення її індивідуальних параметрів. В роботі [1] продемонстрована одна з таких методик, що реалізована на основі детального моделювання з застосуванням ЕКГ досліджень. Ефективність представленої методики безперечна при побудові, наприклад, автоматизованих систем біорегуляторів, що містять фільтри [2].

Біопроцеси організму визначаються не тільки характеристиками безпосереднього кровообігу, а більшою мірою і якістю складу крові, що доставляється до клітин біотканин, що досліджуються. Так, наприклад, при застосування способу світлолікування [3] модульоване магнітне поле взаємодіє з біотканинами, змінюючи інтенсивність іонообмінних процесів у напрямку основного кровотоку. Задача контролю цих процесів часто розв'язується методами спектро-, фотометрії [4]. Однак, для її успішного розв'язку необхідно подальше вдосконалення як і самих сенсорів, так і програмного забезпечення ПЗ [5].

Основні задачі дослідження. Вдосконалення ПЗ, в свою чергу, може бути досягнуто шляхом забезпечення якості та надійності медичних систем, що є не менш важливою науковою задачею, зважаючи на статистику відмов медичних програмно-апаратних комплексів (МПАК), яка приведена по основних галузях медицини в роботі [6]. Більш того, програмні засоби є специфічним об'єктом оцінки, для якого не можна застосовувати традиційні підходи, апробовані для апаратних засобів. У той же час різноманіття моделей оцінки надійності програмних засобів тільки ускладнює вирішення даної проблеми внаслідок відсутності науково обґрунтованих методів вибору та верифікації даних моделей.

Методологія та результати дослідження. Одним із методів подальшого покращення якості та надійності програмних продуктів є процес тестування ПЗ, що є невід'ємною складовою процесу програмної інженерії. Дана процедура призначена для виявлення дефектів, що залишилися не виявленими іншими видами перевірок, наприклад: інспекція коду, аналіз, вивчення документації та ін. Методи визначення кількісних критеріїв завершення та керування процесом тестування з використанням кількісних вимірів ще мало використовуються в проектах створення ПЗ, що призводить до того, що якість та надійність ПЗ

залишаються непередбачуваними. Саме тому, лише за наявності достовірної та своєчасної інформації щодо стану ПЗ, видів ризиків і можливих втрат через відмови може бути забезпечене ефективне виконання процедури тестування [7].

Крім того, під час розробки ПЗ медичного призначення варто звернути увагу на новітні методології створення ПЗ, такі як: Rapid Application Development (RAD), Extreme Programming (XP), Agile Software Development (ASD), з використанням таких методів як: Test Driven Development (TDD), Feature Driven Development (FDD) та ін. В результаті порівняння різних методологій реалізації ПЗ, з врахуванням основних концепцій існуючих методів оцінки та підвищення якості та надійності МПАК, технологія TDD має наступні переваги та дозволяє: проводити модульне тестування та тестування функціональності; виявляти помилки в процесі виконання ПЗ; проводити аналіз коду покриття тестами та ін.

Висновки. В результаті проведеного дослідження здійснено аналіз методів достовірної оцінки якості та надійності ПЗ на прикладі сенсорно-інформаційних систем. В подальшому передбачено вдосконалення алгоритмічних та програмних засобів підвищення показників їх надійності та якості.

Література

1. Трунов О.М. Застосування методу рекурентної апроксимації для діагностування та управління в лікувально-реабілітаційних комплексах // Український журнал медичної техніки і технології, №3-4, 2005, с.120-127.
2. Трунов О.М. Синтез параметрів ПД-регуляторів для функціонального біоуправління ритмом серця, що містить фільтри // Український журнал медичної техніки і технології, №1-2, 2006, с.37-42.
3. Патент на корисну модуль №28313 «Спосіб світлолікування», Трунов О.М., Беліков О.Є.
4. Rogatkin D.A., Svirin V.N., Tchernyi V.V. // Abstracts Book of 9-th International Laser Physics Workshop (LPHYS'2000). – Bordeaux, 2000.
5. Трунов О.М. Нові фізичні прояви екстерорецепторів шкіри та аномальних утворень // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Ольвійський форум 2007: Стратегії України в геополітичному просторі» // с.61-63, Ялта, Крим, Україна
6. Trunov O.M., Volkova S.O. Medical systems: quality and safety in robotic surgery, Collected Abstracts 10th All-Russian Scientific and Technological Conference with International Participation “Extreme Robotics”, April 8-9, Saint-Petersburg, 2008, pp. 74-75.
7. O.M. Trunov, S.O. Volkova The analysis of methods of software quality and reliability estimation for medical diagnostic systems, Abstracts of IV International Conference «Theoretical and Applied Aspects of Program Systems Development» (TAAPSD'2007), с.63-68, Berdjansk, Ukraine.